

Dotace v lesnictví

Ing. Jan Lojda

Odbor koncepcí a ekonomiky lesního
hospodářství

Ministerstvo zemědělství

E-mail: jan.lojda@mze.cz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

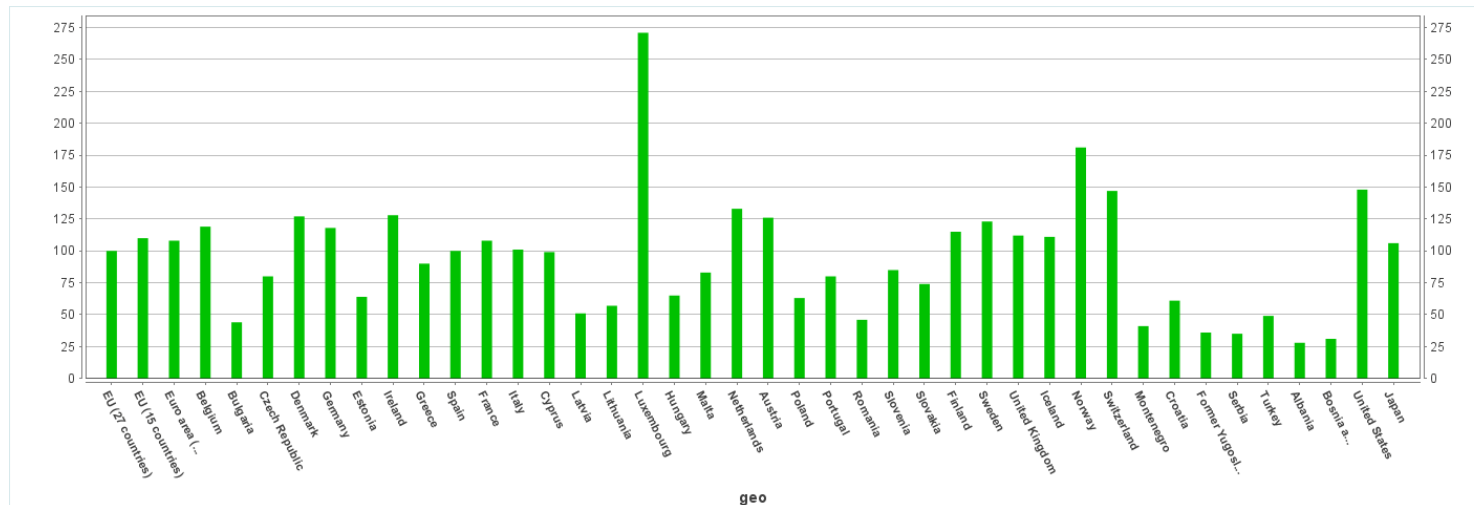

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a Státním rozpočtem ČR InoBio – CZ.1.07/2.2.00/28.0018

Makroekonomické vyjádření lesního hospodářství v podmínkách ČR a EU

HDP v lesnictví

- Poslední publikovaný údaj (EUROSTAT) týkající se HDP na obyvatele v odvětví lesnictví v České republice je z roku 2002 a činí 471,51 mil. EUR (pro srovnání Německo v roce 2002 celkem 1 231,71 mil. EUR). Od roku 2005 nejsou data v rámci Eurostatu publikována.
- Dle Českého statistického úřadu tvořil HDP vyjádřený důchodovou metodou v roce 2011 celkem 3 809 mld. Kč. Hrubý domácí produkt dělený odvětvově zahrnuje lesnictví pod souhrnné údaje zemědělství, lesnictví a rybolov. V roce 2011 jeho podíl na celkovém HDP v běžných cenách činil 2,05%. Podíl lesnictví v rámci statistického odvětví Zemědělství, lesnictví a rybolov není známý. I z tohoto důvodu lze dovodit potřebu odděleného statistického zjišťování v rámci národního hospodářství.

Zemědělství vs. lesnictví

Ukazatel	2010	2011
Hospodářské výsledky zemědělství	7,7 mld Kč	16,4 mld Kč
Celková podpora agrokomplexu	42,945 mld Kč	43,499 mld Kč
Hospodářské výsledky bez dotací	- 35,245 mld Kč	-27,099 mld Kč
Hospodářské výsledky na 1ha zem. půdy bez dotací	- 8,33 tis. Kč/ha	- 6,41 tis. Kč/ha
Hospodářské výsledky na 1ha les. půdy bez dotací	+ 1,72 tis. Kč/ha	+ 2,62 tis. Kč/ha

Zdroj: CSU, UZEI, MZe

Ekonomické nástroje

Všetky politické regulačné zásahy štátu, ktoré na formálnej úrovni ovplyvňujú konanie a správanie spoločnosti a hospodárstva prostredníctvom výmeny ekonomických hodnôt

Základné princípy:

- – štát financuje verejné statky
- štát vyžaduje platenie peňažných súm, aby motivoval k zanechaniu činnosti proti verejnému záujmu.
- náhrada za stratu mimoprodukčných funkcií lesa
- – štát poskytuje peňažné sumy, aby motivoval k činnosti vo verejnom záujme.
- – štát vytvorí trh na efektívne dosiahnutie verejných cieľov.

• – základné typy: financovanie verejných statkov, daň, poplatok, odvod, dotácia, finančná podpora, obchodovateľné certifikáty

Veřejné zdroje

veřejné rozpočty, fondy, tj. zdroje tvořené z výběru daní, poplatků, příspěvků apod.

- nadnárodní - světové instituce, EU
- národní
  - státní rozpočet
  - rozpočty krajů
  - rozpočty obcí
  - ostatní (státní fondy apod.)

Správci veřejných zdrojů

- nadnárodní (světové) instituce (Světová banka, Mezinárodní měnový fond, EU)
- ministerstva, státní fondy
- kraje, obce
- jiné (pověřené) subjekty

Nástroje pro rozdělování, poskytování finančních prostředků

- podpůrné, dotační programy (dotace, granty, pobídky), specifikované dílčími pravidly, zásadami, směrnicemi ...

Legislativní zpracování:

zákony, vyhlášky, nařízení vlády, pravidla, zásady vydané poskytovateli

Formy poskytování :

přímé podpory, půjčky, dotace úroků z úvěrů, daňové úlevy,

Hlavní zdroje financování LH v ČR

- EU**
- Operační program (OP)
  - Horizontální plán rozvoje venkova (HRDP)
  - Program rozvoje venkova (PRV)
  - PRV 2014 +

- SR**
- příspěvky dle přílohy č. 9 zákona o SR (kapitoly MZe, MŽP, MO)
  - náhrady podle LZ
  - služby
  - státní fondy (PGRLF, SFŽP)
  - kofinancování PRV!!
  - příležitostně PŠ, kalamity

krajské rozpočty – vlastní pravidla poskytování příspěvků

(případně další zdroje – ostatní ústř. orgány, obce)

EU zdroje (1)

- „*Základním principem Evropské unie je integrace evropského území a vytváření podmínek pro jeho rovnoměrný ekonomický a sociální rozvoj postupným vyrovnáváním rozdílů mezi jednotlivými zeměmi a regiony*„ (Pělucha M., kol., 2006).
- Politika hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie vs Zásady rozvoje zemědělství (a lesnictví) v Evropské unii (společná zemědělské politice) vs. Rozvoj oblasti přímořských oblastí a rybolovu (společná rybářská politika).
- Lesnická problematika spadá v rámci EU do působnosti několika direktoriátů. Jedná se především o Agricultural Rural Development (DG Agri), Environmental (DG Envi) a Enterprise and Industry (DG Enterprise). D
- DG Agri zajišťuje implementaci zemědělské politiky a politiky rozvoje venkova, vč. jejich evaluace, DG Envi definuje a zavádí legislativu vztahující se k životnímu prostředí a DG Enterprise vytváří příznivé prostředí pro podnikání. K uskutečňování svých záměrů používají jednotlivé DG tzv. „akční plány“. Pro lesnictví je vytvořen „Forestion Action Plan“, který byl přijat 15.6.2006 a je sestaven pro pětileté období 2007 – 2011 (Vančura, 2009).
- Pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007 – 2013 (Evropská komise, 2006/C319/01), kde pravidla týkající se podpor pro odvětví lesnictví obsahuje článek VII.

EU zdroje (2)

Evropská unie disponuje třemi hlavními fondy reprezentujícími politiku hospodářské a sociální soudržnosti:

- Strukturální fondy:

- Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)
- Evropský sociální fond (ESF)

- Fond soudržnosti (FS)

- Prováděcím nástrojem na národní úrovni je operační program. Operační programy jsou zprostředkujícím mezistupněm mezi třemi hlavními evropskými fondy (ERDF, ESF, FS) a konkrétními příjemci finanční podpory v členských státech a regionech. Jsou to strategické dokumenty představující průnik priorit politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU a individuálních zájmů členských států.

EU zdroje (3)

- **Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova** (EAFRD - European Agricultural Fund for Rural Development) je finanční nástroj na podporu rozvoje venkova, který **nepatří** mezi strukturální fondy EU a nespadá tak do politiky hospodářské a sociální soudržnosti, nýbrž do **společné zemědělské politiky EU**. Společná zemědělská politika zahrnuje řadu politik zaměřených na zvyšování příjmů. Zahrnuje cenovou podporu, dotace vybraných potravin, vykupování a skladování nadbytečných potravin, přímé platby spojené s půdou (*Podniková ekonomika, 2010*).
- Prostředky z EAFRD slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství, lesnictví a k rozvoji venkovských oblastí. V ČR jsou z něj hrazeny projekty předložené **Programem rozvoje venkova ČR**, jehož řídicím orgánem je Ministerstvo zemědělství ČR. Druhým fondem spadajícím do oblasti společné zemědělské politiky je Evropský zemědělský záruční fond (European Agricultural Guarantee Fund, EAGF), který je určen k financování přímých plateb zemědělcům.
- Pro doplnění problematiky je třeba zmínit poslední fond - Evropský rybářský fond (European Fisheries Fund, EFF), který je určen pro rozvoj přímořských oblastí a rybolovu. Tento fond spadá pod společnou rybářskou politiku.

Další předpisy související s poskytováním veřejných podpor

- Smlouva o přistoupení ČR k ES
- Nařízení Komise (ES) č. 1975/2006, kterým se stanoví **podrobná pravidla** k nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, pokud jde o **provádění kontrolních** postupů a podmíněnosti s ohledem na opatření na podporu rozvoje venkova
- Nařízení Komise (ES) č. 1974/2006, kterým se stanoví **podrobná pravidla** pro **použití nařízení** Rady (ES) č. 1698/2005 ...
- Pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007-2013
- Nařízení Komise (ES) č. 1857/2006 o **použití článků 87 a 88** Smlouvy na státní podporu **pro malé a střední podniky** působící v produkci zemědělských produktů a o změně nařízení (ES) č. 70/2001
- Nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy **na podporu de minimis** (3 roky/200 tis. €)

Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (OP)

Zdroj financování:

Evropský zemědělský orientační a záruční fond (EZOZF),
(orientační sekce)

= European Agricultural Guidance and Guarantee Fund (EAGGF)

Finanční nástroj pro usměrňování rybolovu

= Financial Instrument for Fisheries Guidance (FIFG)

(+ spolufinancování národní a soukromé)

Právní základ:

- nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, ze dne 21. června 1999 o obecných ustanoveních o Strukturálních fondech
- nařízení Rady (ES) č. 1257/1999, ze dne 17. května 1999 o podpoře rozvoje venkova prostřednictvím Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EAGGF),
- nařízení Rady (ES) č. 1263/1999, ze dne 21. června 1999 o finančním nástroji pro orientaci rybolovu (FIFG),
- Národní rozvojový plán České republiky (NDP) na období 2004 – 2006.
- Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (2004-2006)
- Pravidla pro jednotlivá opatření

Horizontální plán rozvoje venkova pro období 2004-2006 (HRDP)

LH – zalesňování zemědělských půd, pěstování rychle rostoucích dřevin (RRD)

Zdroj financování:

Evropský zemědělský orientační a záruční fond (EZOZF),
(záruční sekce)

= European Agricultural Guidance and Guarantee Fund (EAGGF)
(+ spolufinancování národní a soukromé)

Právní základ:

- nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, ze dne 21. června 1999 o obecných ustanoveních o Strukturálních fondech
- nařízení Rady (ES) č. 1257/1999, ze dne 17. května 1999 o podpoře rozvoje venkova prostřednictvím Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EAGGF),
- Národní rozvojový plán České republiky (NDP) na období 2004 – 2006.
- Horizontální plán rozvoje venkova pro období 2004-2006 (HRDP)
- Nařízení vlády pro jednotlivá opatření

Program rozvoje venkova ČR 2007 – 2013 (PRV)

Zdroj financování:

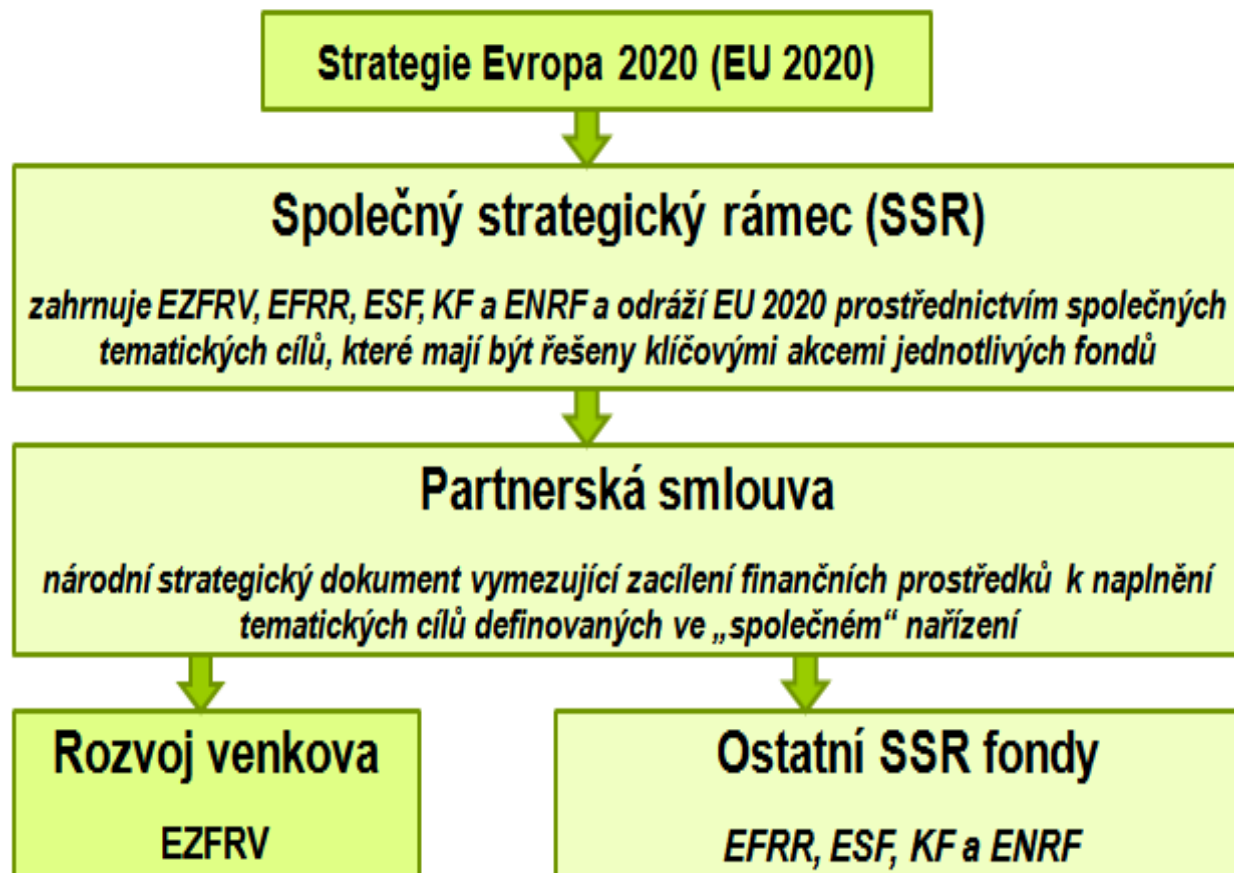
**Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)
= European Agricultural fund for Rural Development (EAFRD)
(+ spolufinancování národní a soukromé)**

Právní základ:

- **Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z EZFRV**
- **Národní strategický plán rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 (strategické cíle)**
- **Program rozvoje venkova ČR (schválený 23.5.2007 Výborem pro rozvoj venkova EK)**
- **Pravidla (Nařízení vlády) pro jednotlivá opatření**

PRV 2014+

- **Čl. 23 Zalesňování a zakládání lesů**
- Zalesňování zemědělské půdy
- Zalesňování nezemědělské půdy
- **Čl. 27 Investice do lesních technologií a zpracování lesnických produktů**
- Lesnická technika
- Technické vybavení provozoven
- **Čl. 15 Předávání znalostí a informační akce**
- Vzdělávání
- **Čl. 25 Předcházení poškozování lesů a jejich obnova**
- Obnova po kalamitách
- Preventivní opatření
- Rekonstrukce porostů náhradních dřevin
- Neproduktivní investice

- **Čl. 26 Investice ke zvýšení odolnosti a ekologické hodnoty lesních ekosyst.**
- Investice do ochrany MZD
- Zlepšování druhové skladby-zvýšení MZD
- **Čl. 16 Poradenské, řídicí a pomocné služby**
- Poradenství
- **Čl. 36 Spolupráce**
- **Čl. 18 Investice do hmotného majetku**
- Lesnická infrastruktura
- **Čl. 35 Lesnicko-environmentální a klimatické služby**
- Zachování PTHS
- Genofond lesních dřevin
- **Čl. 36 Spolupráce**
- Spolupráce

Národní programy

- **Zalesňování zemědělských půd** (NV 505/2000, 203/2004) již jen péče do zajištění, max. 12 let
- **Příspěvky na hospod. v lesích**
pravidla MZe – příloha č. 9 k zák. č. 455/2011 Sb. o SR (myslivecké činnosti, LHP, ostatní – genové zdroje, sem. sady)
pravidla krajů (pěst. činnost, šetrné technologie, příp. další)
- **Náhrady podle lesního zákona**
§ 24 MZD, § 26 LHO, § 35 HB, § 37 OLH, případně další
Směrnice MZe č.j. 41459/2002 (o postupu ...), Směrnice MZe č. 19/1997 o poskytování podpory na výsadbu MZD, vyhl. č. 423/2011 Sb. (dříve 219/1998 Sb.) o výpočtu nákladů na činnost OLH
- **Služby**
nad rámec vlastnictví, letecká hasičská služba, vápnění, velkoplošné zásahy při ochraně lesa, vzdělávání ...
Směrnice MZe č.j. 42328/2002-5030 (o postupu krajských úřadů při poskytování finančních příspěvků a služeb), Závazný pokyn MZe č.j. 30406/2009-16000. kterým se stanoví postup při poskytování a úhradě služeb v rámci podpory hospodaření v lesích
- **PGRLF**

Příspěvky na hospodaření v lesích

Právní základ:

- Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích (dtto mandatorní výdaje, služby)
- Příloha č. 9 k zákonu č. 455/2011 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2012 („pravidla“)
- Krajská pravidla pro poskytování příspěvků na hospodaření v lesích („krajská pravidla“)
- Pokyny společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007-2013 (2006/C319/01) („vodítka“)

Závazná pravidla pro poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích v roce 2012 a způsobu kontroly jejich využití

- a) obnovu lesů poškozených imisemi,
- b) obnovu, zajištění a výchovu lesních porostů,
- c) sdružování vlastníků lesů malých výměř,
- d) ekologické a k přírodě šetrné technologie,
- e) (neobsazeno)
- f) (neobsazeno)
- g) vybrané činnosti mysliveckého hospodaření,
- h) úhradu zvýšených nákladů spojených s vyhotovením digitální formy dat lesního hospodářského plánu (dále jen „plán“) pro účely státní správy lesů,
- i) ostatní hospodaření v lesích,
- j) (neobsazeno)
- k) chov a výcvik národních plemen loveckých psů a loveckých dravců.

Mandatorní výdaje

- § 24 – MZD
- § 26 – LHO
- § 35 – Meliorace a hrazení bystřin
- § 37 – OLH
- .. a další, dosud neuplatňované

Služby vlastníkům lesů

- Vápnění a hnojení
- LHS (letecká hasičská služba)
- Velkoplošné zásahy
- Rekognoskační lety
- Poradenská činnost
- Poradenská činnost VÚLHM
- Expertní činnost ÚKZÚZ

Děkuji za
pozornost !!

a přeji hezký zbytek dne
hezký zbytek týdne
hezký zbytek měsíce
hezký zbytek roku
hezký zbytek života